

SAUSZEMES TRANSPORTLĪDZEKĻU APDROŠINĀŠANAS NOTEIKUMI NR. SA 07

(spēkā no 19.08.2010., ar grozījumiem, kas spēkā: no 02.05.2011., no 07.07.2011.)

1. Noteikumos lietoto terminu skaidrojums

- 1.1. **Apdrošinātājs** — „BALVA” Apdrošināšanas akciju sabiedrība.
- 1.2. **Apdrošinājumaņēmējs** — fiziskā vai juridiskā persona, kas noslēdz apdrošināšanas līgumu ar Apdrošinātāju savā vai citas personas labā.
- 1.3. **Apdrošinātais** — apdrošināšanas līgumā norādītā fiziskā vai juridiskā persona, kurai ir apdrošināmā interese, kuras labā ir noslēgts apdrošināšanas līgums un kurai, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, ir paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa.
- 1.4. **Sauszemes transportlīdzeklis (turpmāk noteikumu tekstā —TL)** — likumīgi iegādāts, izgatavotāj rūpnīcā ražots un Latvijas Republikas likumdošanā noteiktajā kārtībā Ceļu satiksmes drošības direkcijā vai Valsts tehniskās uzraudzības aģentūrā reģistrēts sauszemes transportlīdzeklis, kuram Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir veikta transportlīdzekļu valsts tehniskā apskate.
- 1.5. **TL papildus aprīkojums** — TL iemontētās ierīces, kā arī uzlīmes, kas nav iekļautas TL rūpnīcas komplektācijā, t.i., kas netika uzstādītas TL ražošanas (montāžas) procesā izgatavotāj rūpnīcā, kuru uzstādīšana (uzlikšana) nav aizliegta ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, un par kurām ir izdarīta atzīme apdrošināšanas līgumā.
- 1.6. **TL vadītājs** — fiziskā vai juridiskā persona, kurai ir atbilstošas kategorijas TL vadīšanas tiesības un kas vada TL, un kura nav veikusi noziedzīgas darbības, lai iegūtu un vadītu to.
- 1.7. **TL turētājs** — fiziska vai juridiska persona, kura uz tiesiska pamata (nomas, patapinājuma u.c. līgums) lieto TL. Par TL turētāju nav uzskatāma persona, kas TL lieto uz dienesta vai darba tiesisko attiecību pamata.
- 1.8. **TL tiesīgais lietotājs** — fiziska vai juridiska persona, kas uz tiesiska pamata lieto transportlīdzekli ceļu satiksmē.
- 1.9. **TL noma** — TL nodošana lietošanā par atlīdzību.
- 1.10. **TL faktiskā vērtība** — TL tirgus vērtība, kuru, savstarpēji vienojoties, nosaka Apdrošinātājs un Apdrošinājumaņēmējs, vai vērtība, kuru nosaka Apdrošinātāja akceptēti eksperti.
- 1.11. **Apdrošinājuma summa** — apdrošināšanas līgumā noteiktā naudas summa, par kuru ir apdrošināts TL.
- 1.12. **Apdrošināšanas prēmija** — maksājums par TL apdrošināšanu, kuru Apdrošinājumaņēmējam ir jāsamaksā Apdrošinātājam apdrošināšanas līgumā noteiktajā kārtībā un termiņos.
- 1.13. **Apdrošināšanas atlīdzība** — par apdrošināšanas gadījumu izmaksājamā naudas summa vai nodrošināmie pakalpojumi atbilstoši apdrošināšanas līgumam.
- 1.14. **Pašrisks** — naudas izteiksmē vai procentos izteikta zaudējuma daļa, kura apdrošināšanas līgumā noteiktajos gadījumos tiek atskaitīta no apdrošināšanas atlīdzības un kuru Apdrošinātājs neatlīdzina.
- 1.15. **Apdrošinātais risks** — apdrošināšanas polisē paredzētais no apdrošinātā gribas neatkarīgs notikums, kura iestāšanās iespējama nākotnē.
- 1.16. **Jaunvērtības apdrošināšana** — ar jaunvērtības apdrošināšanu šajos noteikumos saprot apdrošināšanu par TL iegādes vērtību, kas norādīta TL iegādes dokumentos.
- 1.17. **Apdrošināšanas gadījums** — ar apdrošināto risku cēloņsakarīgi saistīts notikums, kuram iestājoties paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa atbilstoši apdrošināšanas līgumam.
- 1.18. **Apdrošināšanas noteikumi** — šajos noteikumos izklāstītie apdrošināšanas nosacījumi.
- 1.19. **Apdrošināšanas līgums** — Apdrošinātāja un Apdrošinājumaņēmēja vienošanās, saskaņā ar kuru Apdrošinājumaņēmējs uzņemas saistības maksāt apdrošināšanas prēmiju līgumā noteiktajā veidā, termiņos un apmērā, kā arī izpildīt citas apdrošināšanas līgumā noteiktās saistības un Apdrošinātājs uzņemas saistības, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, izmaksāt Apdrošinātājam apdrošināšanas atlīdzību atbilstoši apdrošināšanas līgumam. Apdrošināšanas līguma neatņemamas sastāvdaļas ir: pieteikums TL apdrošināšanai, apdrošināšanas polise un šie noteikumi.
- 1.20. **Apdrošināšanas polise** — dokuments, kas apliecina apdrošināšanas līguma noslēgšanu un ietver apdrošināšanas līguma noteikumus, kā arī visus šā līguma grozījumus un papildinājumus, par kuriem apdrošinātājs un apdrošinājumaņēmējs ir vienojušies apdrošināšanas līguma darbības laikā.
- 1.21. **Pieteikums TL apdrošināšanai** — Apdrošinātāja noteikts dokuments, kuru Apdrošinājumaņēmējs iesniedz Apdrošinātājam, lai paziņotu būtisku informāciju, kas ir nepieciešama Apdrošinātājam apdrošināmā riska novērtēšanai un apdrošināšanas līguma noslēgšanai.
- 1.22. **Pilnīga bojāeja** — gadījums, kad TL remonts nav tehniski iespējams vai tas ir ekonomiski nepamatots. Remonts tiek uzskatīts par ekonomiski nepamatotu, ja paredzamās TL remonta izmaksas pārsniedz 70% (septiņdesmit procentus) no TL vērtības uz apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdi.
- 1.23. **Saskaņotais paziņojums** — veidlapa, kuru normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos ceļu satiksmes negadījumā iesaistīto transportlīdzekļu vadītāji aizpilda negadījuma vietā, ar parakstiem apliecinot negadījuma norises apstākļus, faktus un negadījuma shēmu.

2. Vispārīgie noteikumi

- 2.1. Apdrošinātājs, pamatojoties uz šiem apdrošināšanas noteikumiem, Latvijas Republikas likumu „Par apdrošināšanas līgumu” un citiem spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, slēdz sauszemes transportlīdzekļu apdrošināšanas līgumus ar juridiskām un fiziskām personām.
- 2.2. Apdrošinātāja, Apdrošinājumaņēmēja un Apdrošinātā tiesiskās attiecības, kas nav noteiktas un atrunātas šajos apdrošināšanas noteikumos, tiks risinātas saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.
- 2.3. Apdrošināšanas līgums tiek noslēgts uz noteiktu, savstarpēji saskaņotu laiku līdz vienam gadam.
- 2.3.1. Apdrošināšanas līguma darbība izbeidzas tās dienas plkst. 24:00 (pēc Latvijas laika), kas apdrošināšanas līgumā ir norādīta kā tā darbības izbeigšanās diena.
- 2.4. Apdrošināšanas līguma darbības teritorijas variants tiek noteikts apdrošināšanas polisē. Izvēloties apdrošināšanas līguma darbības teritoriju, ir iespējams pielietot vienu no sekojošiem variantiem:
  - Latvijas teritorija;
  - Latvijas teritorija, Baltijas valstu teritorija;
  - Latvijas teritorija, Baltijas valstu un „Eiropa-1” teritorijas;
  - Latvijas teritorija, Baltijas valstu, „Eiropa-1” un „Eiropa-2” teritorijas.

- 2.4.1. Ar apdrošināšanas noteikumos un polisē minēto jēdzienu „Baltijas valstis” saprot Latvijas, Lietuvas un Igaunijas teritorijas.
- 2.4.2. Ar apdrošināšanas noteikumos un polisē minēto jēdzienu „Eiropa-1” saprot Albānijas, Andoras, Austrijas, Beļģijas, Bosnijas un Hercegovinas, Bulgārijas, Čehijas, Dānijas, Francijas, Grieķijas, Horvātijas, Īslandes, Itālijas, Lihtenšteinas, Luksemburgas, Maltas, Melnkalnes, Monako, Nīderlandes, Norvēģijas, Polijas, Portugāles, Rumānijas, Sanmarino, Serbijas, Slovākijas, Slovēnijas, Somijas, Spānijas, Šveices, Ungārijas, Vatikāna, Vācijas un Zviedrijas teritoriju.
- 2.4.3. Ar apdrošināšanas noteikumos un polisē minēto jēdzienu „Eiropa-2” saprot Īrijas, Kipras, Lielbritānijas, Baltkrievijas, Moldovas, Ukrainas un Krievijas Federācijas Eiropas daļas, kas atrodas uz rietumiem no Urālu kalniem, teritoriju.
- 2.4.4. Apdrošinātajam un Apdrošinājumaņēmējam savstarpēji (rakstiski) vienojoties un Apdrošinājumaņēmējam iemaksājot papildus apdrošināšanas prēmiju, apdrošināšanas līguma darbības teritorija var tikt paplašināta.

3. Apdrošinātie riski

Apdrošinātais sniedz apdrošināšanas aizsardzību sekojošiem apdrošināšanas risku variantiem:

3.1. BOJĀJUMI:

3.1.1. Ceļu satiksmes negadījuma (CSNg) risks

Ar CSNg šajos noteikumos saprot ceļu satiksmē notikušo TL sadursmi ar citu transportlīdzekli, šķērslī, gājēju, dzīvnieku vai citu objektu, kā arī kustībā esošā TL apgāšanos vai krišanu, iebraukšanu bedrē, kanalizācijas lūkā, vai saistībā ar ceļa nogrūvumu u.tml. negadījumiem.

3.1.2. Trešo personu prettiesiskas darbības risks

Bojājumi, ko transportlīdzeklim ārpus līgumiskajām un likumiskajām attiecībām ir nodarījusi trešā persona, nodarot mehāniskus un/vai ķīmiskus bojājumus.

3.1.3. Uguns iedarbības risks

Ar uguns iedarbību šajos noteikumos saprot uguns tiešu iedarbību no ārēja avota, vai no īssavienojuma transportlīdzekļa elektroinstalācijā un/vai elektriskajās iekārtās (izņemot bojājumus pašai instalācijai un/vai iekārtai), kura rezultātā izcēlies ugunsgrēks un apdrošinātajam TL ir nodarīti bojājumi

3.1.4. Dabas stihijas iedarbības risks

Ar dabas stihijas iedarbību šajos noteikumos saprot vētras (vēja ātrums virs 17,2 m/sek.), ūdensplūdu, zibens, krusas tiešu iedarbību uz apdrošināto TL, kā arī dažādu priekšmetu tiešu iedarbību uz apdrošināto TL, ja tā ir izraisīta ar šai vietai netipiskām dabas stihijas parādībām.

3.1.5. Dažādu priekšmetu un vielu uzkrāšanas risks

3.1.6. Dzīvnieku ārējās iedarbības risks

TL mehāniskie bojājumi, ko izraisījuši dzīvnieki vai putni.

3.1.7. Stiklojuma bojājumu risks

Ar stiklojuma bojājumu šajos noteikumos saprot apdrošinātā TL stiklu, lukturu, spoguļu stiklu, to aizvietotāju mehāniskus bojājumus un/vai bojāeju iepriekšminēto risku iestāšanās rezultātā, ja vienlaikus nav bojātas citas TL detaļas.

3.2. ZĀDZĪBA, LAUPIŠANA UN APRĪKOJUMA UN/VAI TL DAĻU ZĀDZĪBAS RISKS:

3.2.1. Apdrošinātā TL zādzības risks

Ar apdrošinātā TL zādzību šajos noteikumos saprot apdrošināšanas objekta zādzību Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā vai tiesīgā lietotāja prombūtnes laikā, ja apdrošināšanas objekta reģistrācijas apliecība, kā arī aizdedzes atslēgu un pretaizdzīšanas iekārtu un ierīču vadības līdzekļu komplekti un to sastāvdaļas, atrodas pie Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā vai TL tiesīgā lietotāja.

3.2.2. Apdrošinātā TL reģistrācijas apliecības un aizdedzes atslēgu zādzības risks

Ar apdrošinātā TL reģistrācijas apliecības un aizdedzes atslēgu zādzību šajos noteikumos saprot apdrošināšanas

objekta reģistrācijas apliecības un aizdedzes atslēgu zādzību no Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā vai tiesīgā lietotāja.

3.2.3. Apdrošinātā TL laupīšanas risks

Ar laupīšanu šajos noteikumos saprot apdrošinātā TL laupīšanu, ko izdarījusi persona vai personas, pielietojot vardarbību vai draudot ar to Apdrošinājumaņēmējam, Apdrošinātajam vai TL tiesīgajam lietotājam.

3.2.4. Aprīkojuma un/vai TL daļu zādzības risks

Trešo personu prettiesiska rīcība — veicot apdrošinātā transportlīdzekļa daļu vai aprīkojuma zādzību.

3.3. PAPILDAPDROŠINĀŠANA:

3.3.1. Jaunvērtības apdrošināšana

Iestājoties šo apdrošināšanas noteikumu 3.1. un 3.2. punktā minētajiem riskiem, Apdrošinātais atlīdzina zaudējumus, ņemot vērā TL nolietojumu un atskaitot apdrošināšanas līgumā noteikto pašrisku. Jaunvērtības apdrošināšana ir spēkā, ja:

3.3.1.1. Apdrošinātais risks iestāties ne vēlāk kā 2 (divu) gadu laikā no TL pirmās reģistrācijas datuma;

3.3.1.2. Apdrošināšanas riska iestāšanās brīdī apdrošinātā TL nobraukums nepārsniedz 40000 km;

3.3.1.3. Laika periodā no TL pirmās reģistrācijas datuma līdz apdrošinātā riska iestāšanās datumam apdrošinātajam TL ir bijis viens īpašnieks.

3.3.2. Vējistikla apdrošināšana

Iestājoties stikla bojājumu riskam, 1 (vienu) reizi visā līguma darbības termiņā

Apdrošinātais, neieturot pašrisku, atlīdzina izdevumus vējistikla maiņai vai remontam, pie nosacījuma, ka vējistikla maiņa vai remonts notiek ar Apdrošinātāju saskaņotā remontuzņēmumā.

4. Vispārīgie izņēmumi

Saskaņā ar apdrošināšanas līgumu un šiem noteikumiem apdrošinātais neatlīdzina zaudējumus par:

4.1. Morālo kaitējumu, atrauto peļņu, dīkstāvi un citus Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā, kā arī trešo personu netiešos zaudējumus, kā arī tādas izmaksas kā: soda naudas, ar dzīvošanu viesnīcā saistītās izmaksas, kas radušās apdrošinātā TL remontēšanas laikā, komandējuma izmaksas, zaudējumi, kas ir saistīti ar preču piegādes termiņiem, u.tml.;

4.2. Mantām, kas apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdī atradās apdrošinātajā TL.;

4.3. Zaudējumiem, kas ir radušies Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā, TL tiesīgā lietotāja, apdrošinātā TL pasažieru tīšas darbības, kas ir vērstas uz apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, rezultātā, kā arī, ja tie radušies augstāk minētajām personām izmantojot apdrošināšanas objektu pretlikumīgiem vai noziedzīgiem mērķiem;

4.4. Zaudējumiem Apdrošinātā TL tirgus vērtības samazināšanās un dabiskā nolietojuma rezultātā;

4.5. Zaudējumiem apdrošinātās automagnetolas ar noņemamo priekšējo paneli vai noņemamā priekšējā paneļa sabojāšanas, bojāejas vai zādzības, ja priekšējais noņemamais panelis tika atstāts apdrošinātajā TL, rezultātā;

4.6. Apdrošinātā TL pasūtījuma reģistrācijas zīmju zādzību un/vai nozaudēšanu (zaudējumi tiek aprēķināti izejot no parasto valsts numura zīmju komplekta cenas apdrošināšanas gadījuma dienā);

4.7. Gadījumiem, kad nodotais līzings vai iznomātais apdrošinātais TL netiek atgriezts Apdrošinājumaņēmējam vai Apdrošinātajam;

4.8. Notikumiem, kas radušies kara darbības, masu nemieru, radioaktīvās saindēšanās, radioaktīvā piesārņojuma, dabas katastrofu un citu līdzīgu gadījumu rezultātā, kā arī apdrošinātā TL konfiskācijas, piespiedu atsavināšanas, aresta vai iznīcināšanas rezultātā, kas veiktas uz valsts institūciju rīkojuma pamata;

4.9. Gadījumiem, kad Apdrošinājumaņēmējs vai Apdrošinātais

- ir saņēmis zaudējumu atlīdzību par nodarītajiem zaudējumiem no zaudējumu nodarījušās personas vai no apdrošināšanas kompānijas, kurā apdrošināta zaudējumu nodarījušās personas civiltiesiskā atbildība.
- 4.10. Notikumiem, kas radušies ārpus apdrošināšanas līguma darbības laika vai teritorijas.

5. Apdrošinājuma summa

- 5.1. Apdrošināšanas līgumā apdrošinājuma summa tiek noteikta pēc pušu vienošanās, pamatojoties uz apdrošināšanas objekta faktisko vērtību apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienā. Par apdrošinājuma summas noteikšanu atbild Apdrošinājumaņēmējs. Pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas apdrošinājuma summa paliek nemainīga.
- 5.2. Ja apdrošināšanas līgumā norādītā apdrošinājuma summa ir zemāka nekā apdrošinātā TL faktiskā vērtība, tad apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta proporcionāli apdrošinājuma summas attiecībai pret TL faktisko vērtību.
- 5.3. Apdrošināšanas līguma darbības laikā Apdrošinātāja izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību kopējā summa nedrīkst pārsniegt apdrošināšanas līgumā noteikto apdrošinājuma summu.

6. Apdrošināšanas līguma noslēgšanas kārtība

- 6.1. Slēdzot apdrošināšanas līgumu, Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums:
- 6.1.1. Pēc Apdrošinātāja pieprasījuma sniegt informāciju noteiktās veidlapas pieteikuma TL apdrošināšanai aizpildīšanai un parakstīt aizpildīto pieteikumu. Apdrošinājumaņēmējs ir atbildīgs par pieteikumā sniegtās informācijas patiesumu;
- 6.1.2. paziņot Apdrošinātājam par visiem Apdrošinājumaņēmējam zināmajiem apstākļiem, kā arī sniegt citu informāciju, kurai ir būtiska nozīme apdrošināšanas gadījumā iestāšanās iespējamības noteikšanai un apdrošināmā riska novērtēšanai;
- 6.1.3. uzrādīt Apdrošinātājam TL reģistrācijas apliecības un vadītāja apliecības oriģinālus, kā arī citus dokumentus, kas nepieciešami Apdrošinātājam apdrošināšanas līguma noslēgšanai;
- 6.1.4. uzrādīt Apdrošinātājam TL, visus TL atslēgu un drošības sistēmu ierīču komplektus apskates veikšanai līdz apdrošināšanas līguma noslēgšanai.
- 6.2. Ja Apdrošinājumaņēmēja vai Apdrošinātā jauns nolūks (Civillikuma 1641. pants) vai rupja neuzmanība (Civillikuma 1645. pants) ir bijusi par iemeslu Apdrošinātāja maldināšanai par apstākļiem, kas tam jāzina apdrošinātā riska iestāšanās iespējamības novērtēšanai, apdrošināšanas līgumu atzīst par spēkā neesošu no tā noslēgšanas brīža. Iemaksāto apdrošināšanas prēmiju Apdrošinātājs neatmaksā.

7. Apdrošinātā riska iestāšanās iespējamības palielināšanās

- 7.1. Apdrošinātājam un/vai Apdrošinājumaņēmējam apdrošināšanas līguma darbības laikā ir pienākums rakstveidā, tiklīdz tas ir iespējams, paziņot Apdrošinātājam par visiem tam zināmajiem apstākļiem, kuri var ievērojami palielināt apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību vai iespējamo zaudējumu apjomu, par jebkura veida izmaiņām sākotnējā informācijā, to starpā arī par TL iznomāšanu, nodošanu līzīngā vai patapinājumā, iekļāšanu, apdrošinātā TL reģistrācijas dokumentu, atslēgu, signalizācijas vadības pults un numura zīmes nomaiņu, nozaudēšanu vai zādzību.
- 7.2. TL atslēgu, signalizācijas vadības pulšu un/vai citu drošības sistēmu vadības ierīču nozaudēšanas vai zādzības gadījumā Apdrošinājumaņēmējam, Apdrošinātājam un/vai tiesīgajam lietotājam ir pienākums nekavējoties paziņot Apdrošinātājam un par saviem līdzekļiem veikt papildus drošības pasākumus (jānomaina slēdzenes un/vai drošības sistēmu vadības ierīces u.c.).

- 7.3. Bez saskaņošanas ar Apdrošinātāju neveikt izmaiņas TL drošības sistēmās, kā arī atslēgu, tālvadības pulšu, kodu karšu un/vai citu drošības sistēmu ierīču dublikātu vai kopiju izgatavošanu.
- 7.4. Apdrošināšanas līguma darbības laikā Apdrošinātājam ir tiesības pārbaudīt apdrošināto TL, lai pārlicinātos, vai nav notikušas izmaiņas sākotnējā informācijā. Apdrošinājumaņēmēja un Apdrošinātā pienākums ir nekavējoties, bet ne vēlāk kā 3 (trīs) darba dienu laikā, skaitot no Apdrošinātāja paziņojuma saņemšanas dienas, uzrādīt Apdrošinātājam apdrošināto TL.
- 7.5. Ja Apdrošinātais vai Apdrošinājumaņēmējs ar jaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ nav izpildījis šo noteikumu 7.1, 7.2 un/vai 7.3. punktus noteiktās prasībās, Apdrošinātājam ir tiesības atteikt apdrošināšanas atlīdzības izmaksā. Šajā gadījumā Apdrošinātājs var izbeigt apdrošināšanas līgumu un neatmaksāt Apdrošinājumaņēmēja iemaksāto apdrošināšanas prēmiju.
- 7.6. Apdrošinātājam, kuram ir (ja tam ir) paziņots par apstākļiem, kas paaugstina apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību, vai šo noteikumu 7.4. punktā noteiktajā kārtībā nav uzrādīts apdrošinātais TL, Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir tiesības uz apdrošināšanas līguma noteikumu grozīšanu un/vai papildus apdrošināšanas prēmiju proporcionāli riska palielinājumam.
- 7.7. Apdrošinātāja, Apdrošinājumaņēmēja un Apdrošinātā tiesiskās attiecības, kas nav noteiktas un atrunātas šajā sadaļā, tiks risinātas saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

8. Apdrošināšanas prēmijas samaksas kārtība

- 8.1. Apdrošinātājam, vienojoties ar Apdrošinājumaņēmēju, apdrošināšanas prēmija var būt samaksāta latos vai apdrošināšanas līgumā norādītajā valūtā, skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu Apdrošinātāja vai Apdrošinātāja pārstāvja norēķinu kontā. Ja apdrošināšanas prēmija tiek maksāta ar bezskaidras naudas pārskaitījumu, tad par samaksas datumu tiek uzskatīta tā diena, kad naudas līdzekļi ir ieskaitīti Apdrošinātāja vai Apdrošinātāja pārstāvja norādītajā norēķinu kontā. Gadījumā, ja apdrošināšanas prēmija tiek iemaksāta citā valūtā, nekā ir norādīta apdrošināšanas polisē, konvertēšanai tiek piemērots Latvijas Bankas noteiktais valūtu maiņas kurss uz apdrošināšanas prēmijas samaksas dienu.
- 8.2. Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums samaksāt apdrošināšanas prēmiju apdrošināšanas līgumā noteiktajā veidā, termiņos un apmērā. Apdrošinātājs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir tiesīgs izbeigt apdrošināšanas līgumu, ja Apdrošinājumaņēmējs nav samaksājis apdrošināšanas prēmiju atbilstoši apdrošināšanas līguma noteikumiem.
- 8.3. Ja puses vienojas, ka apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa tiek samaksāta pēc apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās, tad pēc apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas samaksas apdrošināšanas līgumā noteiktajā termiņā apdrošināšanas līgums ir spēkā ar tajā norādīto spēkā stāšanās dienu. Ja apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa nav samaksāta līdz apdrošināšanas līgumā noteiktajam termiņam, uzskatāms, ka apdrošināšanas līgums nav stājies spēkā, ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi.
- 8.4. Kārtējie apdrošināšanas prēmijas maksājumi Apdrošinājumaņēmējam jāveic saskaņā ar apdrošināšanas polisē paredzētajiem termiņiem. Ja apdrošināšanas līgumā noteiktā apdrošināšanas prēmija vai tās daļa nav samaksāta pilnībā, Apdrošinātājam normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, ir tiesības izbeigt apdrošināšanas līgumu.
- 8.5. Ja apdrošināšanas līgums tiek noslēgts uz laika periodu īsāku par vienu gadu, tad Apdrošinājumaņēmēja pienākums ir samaksāt apdrošināšanas prēmiju pilnā

- 8.6. apmērā līdz apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās dienai. Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums samaksāt apdrošināšanas prēmiju pilnā apmērā, ja līdz kārtējās apdrošināšanas prēmijas daļas samaksai ir paziņojis par apdrošināšanas gadījuma iestāšanos. Šajā gadījumā Apdrošinātājs ir tiesīgs pieprasīt no Apdrošinājumaņēmēja samaksāt nesamaksāto apdrošināšanas prēmijas daļu pirms termiņa vai ieturēt nesamaksāto apdrošināšanas prēmijas daļu no izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības summas.

9. Apdrošināšanas līguma darbības izbeigšana

- 9.1. Apdrošināšanas līguma darbība izbeidzas šādos gadījumos:
- 9.1.1. Apdrošinātājs pilnībā ir izpildījis savas saistības;
- 9.1.2. apdrošinātā juridiskā persona ir likvidēta un tai nav tiesību pārņēmeja;
- 9.1.3. ar tiesas nolēmumu apdrošināšanas līgums atzīts par spēkā neesošu;
- 9.1.4. puses par to ir vienojušās apdrošināšanas līguma darbības laikā;
- 9.1.5. citos šajos noteikumos un Latvijas Republikas normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos.
- 9.2. Šajos apdrošināšanas noteikumos un Latvijas Republikas normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos apdrošināšanas līgumu izbeidz, attiecīgajai pusei nosūtot rakstveida paziņojumu par apdrošināšanas līguma izbeigšanu, ja Latvijas Republikas normatīvie akti un šie apdrošināšanas noteikumi nenosaka citu apdrošināšanas līguma izbeigšanas kārtību, Apdrošināšanas līgums ir izbeigts pēc 15 (piecpadsmit) dienām no rakstveida paziņojuma nosūtīšanas dienas.
- 9.3. Apdrošinātājam un Apdrošinājumaņēmējam ir tiesības izbeigt apdrošināšanas līgumu pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas. Apdrošināšanas līgums ir izbeigts pēc 15 (piecpadsmit) dienām no dienas, kad attiecīgā puse (Apdrošinātājs vai Apdrošinājumaņēmējs) nosūtījis rakstveida paziņojumu par apdrošināšanas līguma izbeigšanu. Ja apdrošināšanas atlīdzība ir mazāka nekā starpība starp iemaksāto apdrošināšanas prēmiju un apdrošināšanas prēmijas daļu par apdrošināšanas līguma darbības izbeigušo periodu, Apdrošinātājs atmaksā Apdrošinājumaņēmējam apdrošināšanas prēmijas daļu, kuras apmēru nosaka, no samaksātās apdrošināšanas prēmijas atskaitot apdrošināšanas atlīdzību, apdrošināšanas prēmijas daļu par apdrošināšanas līguma darbības izbeigušo periodu un ar apdrošināšanas līguma noslēgšanu saistītos Apdrošinātāja izdevumus, kuri nepārsniedz 25% (divdesmit piecus procentus) no kopējās apdrošināšanas prēmijas.
- 9.4. Ja apdrošinātais risks iestājas Apdrošinātā, Apdrošinājumaņēmēja jauna nolūka dēļ, apdrošināšanas līgums uzskatāms par izbeigtu no minēto faktu konstatēšanas brīža. Šajā gadījumā Apdrošinātājam ir tiesības neizmaksāt apdrošināšanas atlīdzību.
- 9.5. Apdrošinājumaņēmēja likvidācijas vai maksātnespējas gadījumā, Apdrošinātājam, administratoram vai likvidatoram ir tiesības izbeigt apdrošināšanas līgumu ar rakstveida paziņojumu. Administrators vai likvidators var izbeigt apdrošināšanas līgumu tikai viena mēneša laikā no administratora vai likvidatora iecelšanas dienas. Apdrošinātājs nevar izbeigt apdrošināšanas līgumu agrāk kā pēc viena mēneša no administratora vai likvidatora iecelšanas dienas. Šādos gadījumos Apdrošinātājs atmaksā prēmiju, kuru nosaka, atskaitot no iemaksātās apdrošināšanas prēmijas daļu par apdrošināšanas līguma darbības izbeigušo periodu līdz apdrošināšanas līguma izbeigšanas brīdim, kā arī ar apdrošināšanas līguma noslēgšanu saistītos apdrošinātāja izdevumus, kuri nepārsniedz 25% (divdesmit piecus procentus) no kopējās apdrošināšanas prēmijas.
- 9.6. Apdrošinātā TL īpašnieka maiņas gadījumā, ja nav citas

vienošanās ar Apdrošinātāju, apdrošināšanas līgums tiek izbeigts TL īpašnieka maiņas brīdī, izņemot gadījumus, kad par TL īpašnieku kļūst tā turētājs.

10. Pušu tiesības un pienākumi

- 10.1. Iestājoties apdrošināšanas gadījumam, Apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlīdzību apdrošināšanas līgumā noteiktajai personai.
- 10.2. Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā un tiesīgā lietotāja pienākumi ir:
- 10.2.1. trīs kalendāro dienu laikā no apdrošinātā TL noņemšanas no uzskaites vai pārreģistrācijas, vai pēc TL reģistrācijas dokumentu, reģistrācijas (numura) zīmju nomaizņemšanas, rakstiski paziņot par to Apdrošinātājam, lai izdarītu attiecīgus grozījumus apdrošināšanas līgumā;
- 10.2.2. uzturēt apdrošināto TL darba kārtībā, veikt drošības pasākumus, lai nepieļautu apdrošinātā TL bojāšanu, bojāeju, zādzību vai laupīšanu;
- 10.2.3. novietojot TL stāvēšanai, ieslēgt pretaizdzīšanas ierīces, aizslēgt TL durvis un bagāžas nodalījuma vāku, kā arī aizvērt logus un jumta lūku, iedarbināt stāvbremzi, un/vai veikt citas darbības, lai nepieļautu TL izkustēšanos, izmantot (iedarbināt) visas pretaizdzīšanas sistēmas, kas uzstādītas TL;
- 10.2.4. nekavējoties rakstiski paziņot Apdrošinātājam, ja nolaupītais vai nozagtais TL ir atrasts un atgriezts Apdrošinājumaņēmējam vai Apdrošinātājam, kā arī, ja ir kļuvusi zināma nolaupītā vai nozagtā TL atrašanās vieta;
- 10.2.5. nekavējoties rakstiski paziņot Apdrošinātājam par to, ka vainīgā persona ir pilnībā vai daļēji atlīdzinājusi nodarītos zaudējumus;
- 10.2.6. atmaksāt Apdrošinātājam saņemto apdrošināšanas atlīdzību pilnā apmērā vai tā noteiktu daļu, ja LR likumdošanā noteiktā prasības noilguma termiņā tika atklāti apstākļi, kuri pēc likuma vai saskaņā ar šiem Apdrošināšanas noteikumiem pilnībā vai daļēji liedz Apdrošinātājam saņemt apdrošināšanas atlīdzību;
- 10.2.7. neatstāt apdrošinātājā TL reģistrācijas apliecību, TL atslēgas un pretaizdzīšanas sistēmas pulti un/vai ierīces;
- 10.2.8. pēc Apdrošinātāja pieprasījuma nodot viņam bojātās apdrošinātā TL mezglus un detaļas, kuras tika nomainītas remonta procesā;
- 10.2.9. uzturēt darba stāvoklī TL meklēšanas un atklāšanas sistēmas, tai skaitā, veikt šo sistēmu testēšanu, apkalpošanu, apmaksāt meklēšanas sistēmu operatoru pakalpojumus.
- 10.3. Apdrošinātājam ir tiesības:
- 10.3.1. pārbaudīt Apdrošinājumaņēmēja un Apdrošinātā sniegto informāciju, kā arī pārbaudīt apdrošināšanas līguma noteikumu izpildi (ievērošanu);
- 10.3.2. pieprasīt grozīt apdrošināšanas līguma noteikumus vai prasīt papildus apdrošināšanas prēmijas samaksu proporcionāli riska palielinājumam, ja viņam ir kļuvusi zināms vai Apdrošinājumaņēmējs un/vai Apdrošinātais tam ir paziņojis par apstākļiem, kas palielina apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību;
- 10.3.3. pieprasīt no Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā, TL turētāja un/vai TL tiesīgajiem lietotājiem informāciju, kas nepieciešama apdrošināšanas gadījuma iestāšanās fakta konstatēšanai un tā apstākļu noskaidrošanai;
- 10.3.4. veikt bojātā TL apskati un apsekošanu.

11. Pušu savstarpējās attiecības, iestājoties apdrošinātājam riskam

- 11.1. Apdrošinājumaņēmēja, apdrošinātā, transportlīdzekļa īpašnieka un transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja pienākumi:
- 11.1.1. nekavējoties, tiklīdz tas iespējams, veikt darbības atbilstoši tās valsts, kurā noticis negadījums, spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem;
- 11.1.2. paziņot par notikušo policijai un/vai citām tiesībsargājošām institūcijām vai iestādēm.

- 11.1.2.1. Iestājoties 3.1. punktā minētajiem riskiem, par notikušo negadījumu var neziņot policijai un/vai citām tiesībsargājošām institūcijām vai iestādēm, ja apdrošinātā TL vadītājs ir bijis vienīgais negadījuma dalībnieks, nav nodarīti bojājumi trešo personu mantai, nav cietuši cilvēki un TL nav radušies bojājumi, kuru dēļ tas nevar vai tam ir aizliegts braukt, spēkā esošajos normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos ir aizpildīts saskaņotais paziņojums. Šajā punktā minētajos gadījumos Apdrošinātājs izmaksā atlīdzību līdz 1000.00 Ls (tūkstoti lati 00 santīmi). Šī punkta nosacījumi nav pielietojami un obligāti jāpaziņo par notikušo policijai un/vai citām tiesībsargājošām institūcijām vai iestādēm, ja:
- 11.1.2.1.1. Apdrošinātajam, Apdrošinājumaņēmējam, TL turētājam vai TL vadītājam ir bijusi zināma TL bojājums nodarītusī persona vai transportlīdzeklis, vai arī viņa rīcībā bija pietiekama informācija to noskaidrošanai;
- 11.1.2.1.2. Apdrošinātais, Apdrošinājumaņēmējs, TL turētājs vai TL vadītājs ir pārkāpis normatīvo aktu prasības, nepaziņojot par attiecīgo gadījumu policijai vai arī neaizpildot saskaņoto paziņojumu, izņemot 11.1.2.1. punktā noteiktajos gadījumos;
- 11.1.2.1.3. gadījumā, ja Apdrošinātajam, Apdrošinājumaņēmējam, TL turētājam vai TL vadītājam ir šaubas par zaudējumu apmēru un/vai par bojājumu rašanās cēloņiem, viņam ir pienākums rīkoties atbilstoši šo apdrošināšanas noteikumu 11.1. 1. un 11.1.2. punktiem.
- 11.1.3. Veikt visus iespējamus saprātīgos pasākumus, lai samazinātu zaudējumus. Gadījumā, ja TL bojājumu dēļ tiek atvieglota pieeja TL, Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā un/vai tiesīgā lietotāja pienākums ir uzreiz pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās un/vai uzreiz pēc tam, kad izsauktie policijas un/vai citu kompetento institūciju darbinieki ir veikuši TL apskati notikuma vietā, novietot apdrošināšanas objektu apsargājamā stāvvietā vai slēgtā telpā (garāžā), kas tiek aizslēgta ar atslēgu vai cita veida slēdzeni bez iespējas brīvai piekļūšanai no trešo personu puses.
- 11.1.4. Nekavējoties, tiklīdz tas iespējams, bet ne vēlāk kā 72 stundu laikā (neskaitot brīvdienas un oficiālās svētku dienas LR), skaitot no brīža, kad Apdrošinājumaņēmējam, Apdrošinātajam, apdrošinātā TL turētājam vai TL vadītājam kļuva zināms un bija iespēja informēt Apdrošinātāju par notikušo, paziņot Apdrošinātajam.
- 11.1.5. Iesnigt Apdrošinātajam dokumentus, kas apliecina neiespējamību savlaicīgi izpildīt šo noteikumu 11.1.4. vai 11.2.1. punkta prasības.
- 11.1.6. Iesnigt Apdrošinātajam sekojošus dokumentus un priekšmetus:
- 11.1.6.1. Apdrošinātāja noteiktas formas pieteikumu;
- 11.1.6.2. iesniedzēja personu apliecinošu dokumentu kopiju, uzrādot oriģinālu. Apdrošinātā izsniegto pilnvaru viņa interešu pārstāvēšanai attiecībā ar Apdrošinātāju (juridiskajām personām);
- 11.1.6.3. apdrošinātā TL reģistrācijas apliecības kopiju, uzrādot reģistrācijas apliecības oriģinālu;
- 11.1.6.4. policijas vai citas tiesībsargājošās iestādes izsniegto dokumentu par negadījuma reģistrāciju vai saskaņoto paziņojumu;
- 11.1.6.5. TL vadītāja (kurš vadīja apdrošināto TL negadījuma iestāšanās brīdī) apliecības kopiju;
- 11.1.6.6. ekspluatējot TL, kurš aprīkots ar tahogrāfa iekārtu, ir jānodod tahogrāfa disks vai cita tāda veida informācijas nesēja izdruka, kas atradies bojātā apdrošināšanas objektā negadījuma brīdī un 48 stundas pirms tā;
- 11.1.6.7. automagnetolas vai citu veidu skaņu ierakstu atskaņošanas aparātūras vadības paneli (ja no TL ir nozagta magnetola vai citu veidu skaņu ierakstu atskaņošanas aparātūra, kurai ir paredzēts noņemams vadības panelis un kura ir apdrošināta kā apdrošinātā TL papildus aprīkojums);
- 11.1.6.8. evakuācijas pakalpojumu un/vai glābšanas izdevumu apmaksas veikšanu apstiprinošus dokumentus;
- 11.1.6.9. citus Apdrošinātāja pieprasītos dokumentus, kas saistīti ar negadījuma izmeklēšanu.
- 11.1.7. Pirms jebkādu darbību uzsākšanas (remonts, utilizācija, u.c.), pēc Apdrošinātāja pieprasījuma dot iespēju apskatīt apdrošināto TL, Apdrošinātajam un Apdrošinājumaņēmējam, Apdrošinātajam vai tiesīgajam lietotājam savstarpēji vienojoties par laiku un vietu, tādā stāvoklī, kāds tas bija uzreiz pēc apdrošinātā riska iestāšanās; gadījumā, ja bojājumi, kas apdrošināšanas gadījuma rezultātā nodarīti apdrošinātajam TL, neļauj tam piedalīties ceļu satiksmē, apskate tiek veikta apdrošinātā TL atrašanās vietā. Gadījumā, ja Apdrošinājumaņēmēja un/vai Apdrošinātais nav ievērojis šo nosacījumu, Apdrošinātajam ir tiesības samazināt vai atteikt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu.
- 11.2. Ja iestājas apdrošinātā TL zādzības vai laupīšanas risks, papildus šo noteikumu 11.1. punktā norādītajiem pienākumiem, Apdrošinājumaņēmēja un/vai Apdrošinātā pienākums ir:
- 11.2.1. nekavējoties, tiklīdz tas ir iespējams, bet ne vēlāk par 24 stundām, skaitot no apdrošinātā TL laupīšanas brīža vai brīža, kad Apdrošinātajam un/vai Apdrošinājumaņēmējam kļuva zināms par apdrošinātā TL zādzību, ar rakstisku paziņojumu brīvā formā, paziņot par to Apdrošinātajam;
- 11.2.2. ja TL ir aprīkots ar meklēšanas un atklāšanas sistēmu, nekavējoties aktivizēt šo sistēmu un paziņot par notikušo šo sistēmu apkalpojošajai organizācijai saskaņā ar dotās sistēmas apkalpošanas līguma un/vai instrukcijas prasībām;
- 11.2.3. iesniegt visus apdrošināšanas pieteikumā norādītos aizdedzes atslēgu un pretaizdzīšanas iekārtu vadības līdzekļu komplektus un to sastāvdaļas, bet, ja apdrošināšanas pieteikumā nav minēts apdrošinātā TL atslēgu vai pretaizdzīšanas iekārtu vadības līdzekļu skaits, tad nodot visus attiecīgi rūpnieciski paredzētos vai ar dīlera starpniecību izgatavotus komplektus (izņemot atslēgu komplektu un/vai pretaizdzīšanas iekārtu vadības līdzekļu komplektu, kas, iestājoties TL laupīšanas riskam, ir nolaupti kopā ar transportlīdzekli), par ko iesniegšanas brīdī Apdrošinājumaņēmējs (vai Apdrošinātais) un Apdrošinātājs paraksta attiecīgu pieņemšanas-nodošanas aktu;
- 11.2.4. iesniegt Apdrošinātajam dokumentus (dokumentu), kas garantē to, ka gadījumā, ja apdrošinātais TL tiks atrasts pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksāšanas (tai skaitā pēc līguma darbības izbeigšanās), apdrošināšanas atlīdzības saņēmējs ņemēs atgriezt agrāk izmaksāto apdrošināšanas atlīdzības summu vai nodot atrasto TL Apdrošinātāja īpašumā (šajā gadījumā TL jābūt brīvam no trešo personu prasībām, kā arī aizliegumiem un ierobežojumiem).

12. Lēmuma pieņemšana, apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšanas un izmaksas kārtība

- 12.1. Apdrošināšanas atlīdzību izmaksā pēc tam, kad Apdrošinātajam ir iesniegti visi šajos noteikumos minētie ar apdrošināšanas gadījumu saistītie dokumenti, Apdrošinātājs ir veicis bojātā TL apskati un sastādījis apskates aktu, ir noskaidroti negadījuma apstākļi, iemesli, aprēķināts zaudējumu apmērs, un Apdrošinātājs ir atzinis notikušo negadījumu par apdrošināšanas gadījumu.
- 12.2. Zādzības, laupīšanas un aprīkojuma un/vai TL daļu zādzības riska iestāšanās gadījumā Apdrošinātajam ir tiesības noteikt apdrošināšanas atlīdzības veidu.
- 12.3. Lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, Apdrošinātājs pieņem 15 darba dienu laikā no brīža kad ir saņemti visi nepieciešamie dokumenti lēmuma pieņemšanai, kad Apdrošinātais un/vai Apdrošinājumaņēmējs ir pilnīgi un pienācīgi izpildījuši šo noteikumu 11. sadaļā minētos pienākumus.
- 12.4. Ja Apdrošinājumaņēmējs ir fiziska persona, Apdrošinātāja

- pienākums ir ne vēlāk kā viena mēneša laikā no dienas, kad saņemts iesniegums par apdrošināšanas atlīdzību, rakstveidā informēt Apdrošinājumaņēmēju par papildus dokumentiem, kas nepieciešami, lai varētu pieņemt lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu.
- 12.5. Ja Apdrošinātājs pieņēmis lēmumu par atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, tas 10 dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas nosūta Apdrošinājumaņēmējam un Apdrošinātajam motivētu rakstveida paziņojumu.
- 12.6. Ja Apdrošinātajam objektīvu iemeslu dēļ nav iespējams ievērot 12.3. punktā noteikto termiņu (tai skaitā arī gadījumā, ja Apdrošinātajam rodas šaubas par Apdrošinātā tiesībām uz apdrošināšanas atlīdzības saņemšanu), to var pagarināt uz laiku, kas nav ilgāks par sešiem mēnešiem no dienas, kad saņemts iesniegums par apdrošināšanas atlīdzības saņemšanu. Apdrošinātājs nosūta motivētu rakstveida paziņojumu par termiņa pagarināšanu personai, kurai ir tiesības saņemt apdrošināšanas atlīdzību atbilstoši noslēgtajam apdrošināšanas līgumam.
- 12.7. Apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlīdzību 15 (piecpadsmit) dienu laikā pēc tam, kad pieņemts lēmums par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, ja vien apdrošināšanas atlīdzības izmaksa nav paredzēta periodisku maksājumu vai nodrošināmo pakalpojumu veidā vai Apdrošinātājs un apdrošināšanas atlīdzības saņēmējs pēc tam, kad pieņemts lēmums par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, nav vienojušies par citu apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtību.
- 12.8. Apdrošinātāja nodrošināmo pakalpojumu saņemšanas gadījumā Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums samaksāt Apdrošinātajam nesamaksāto apdrošināšanas prēmijas daļu pirms Apdrošinātāja nodrošināmo pakalpojumu saņemšanas, ja Apdrošinātājs un Apdrošinājumaņēmējs nav vienojušies par citu Apdrošinātāja nodrošināmo pakalpojumu saņemšanas kārtību. Par Apdrošinātāja nodrošināmajiem pakalpojumiem tiek uzskatīti apdrošinātā TL glābšanas un transportēšanas izdevumi, kā arī trešo personu sniegtie apdrošinātā TL remonta pakalpojumi.
- 12.9. Ja apdrošināšanas līgumā ir paredzēts pašrisks, tā summa tiek atskaitīta no aprēķinātās apdrošināšanas atlīdzības. Ja apdrošināšanas gadījums ir noticis Latvijas teritorijā un ir iespējama regresa prasība, Apdrošinātajam ir tiesības neieturēt pašrisku. Ja apdrošināšanas gadījums ir noticis ārpus Latvijas teritorijas un ir iespējama regresa prasība, tad pašrisks tiek ieturēts no aprēķinātās atlīdzības un pēc regresa prasības apmaksas ieturētā pašriskā summa tiek atmaksāta Apdrošinātajam vai Apdrošinājumaņēmējam.
- 12.10. Ja apdrošināšanas atlīdzības izmaksa ir paredzēta nodrošināmo pakalpojumu veidā, Apdrošinātajam vai Apdrošinājumaņēmējam (līzings gadījumā) ir pienākums 5 (piecu) darba dienu laikā, skaitot no attiecīga Apdrošinātāja paziņojuma saņemšanas dienas, ieskaitīt pašriskā summu Apdrošinātāja norēķinu kontā vai samaksāt kasē.
- 12.11. Ja apdrošināšanas līguma darbības laikā tiek pieteikts trešais apdrošināšanas gadījums, tad uz šo apdrošināšanas gadījumu tiek noteikts pašrisks 150,00 Ls (viens simts piecdesmit latu 00 santīmu) apmērā, pieteiktajam ceturtajam apdrošināšanas gadījumam un uz visiem turpmākajiem apdrošināšanas gadījumiem — pašrisks 300,00 Ls (trīs simti latu 00 santīmi), izņemot gadījumu, kad apdrošināšanas polisē noteiktais pašrisks ir lielāks. Ja apdrošināšanas polisē noteiktais pašrisks ir lielāks, tad tiek piemērots apdrošināšanas polisē noteiktais pašrisks.
- 12.12. Gadījumā, ja TL vadījusi persona, kura ir jaunāka par 25 gadiem un/vai kuras autovadītāja stāžs ir mazāks par 2 (diviem) gadiem un tā nav norādīta pieteikumā TL apdrošināšanai, papildus pie apdrošināšanas līgumā noteiktā pašriskā ieturēt, TL bojājumu vai pilnīgas bojāejas gadījumā 20% apmērā no zaudējuma summas, bet ne mazāks kā 150 Ls (viens simts piecdesmit lati).
- 12.13. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksa par nozagto vai nolaupīto TL, tiek veikta pēc tam, kad noslēgta papildus vienošanās starp Apdrošināto un Apdrošinātāju par pušu savstarpējām attiecībām nolaupītā TL atrašanas gadījumā.
- 12.14. TL zādzības vai pilnīgas bojāejas gadījumā Apdrošinātajam ir tiesības aizstāt apdrošināto TL ar tādās pašas markas, modeļa, izlaiduma gada un komplektācijas TL.
- 12.15. Aprēķinot apdrošināšanas atlīdzības summu par apdrošināšanas objekta bojājumiem, Apdrošinātājs ņem vērā to detaļu un mezglu vērtību, kuri ir jānomaina, bojāto detaļu un mezglu nomainīšanas un remonta darbu apmaksu, izlieto to materiālu vērtību, kā arī apdrošināšanas objekta nolietojumu uz negadījuma brīdi. Tiek atlīdzināti tikai to mezglu un detaļu nomainīšanas un remonta vērtība, kuru sabojāšanos ir izsaucis apdrošināšanas gadījums. Apdrošinātā TL bojāto detaļu un mezglu nomaiņa tiek ietverta aprēķinā pie nosacījuma, ka tie atjaunošanas remonta ceļā nevar tikt salaboti un turpmāk izmantojami, vai arī, ja šis remonts nav ekonomiski izdevīgs, jo tas pārsniedz kopējo nomaiņas vērtību (ņemot vērā detaļas, izejmateriālu un darbu izcenojumu). Apdrošināšanas objekta detaļu vai papildus aprīkojuma nolietojumu aprēķina Apdrošinātājs, ņemot vērā apdrošināšanas objekta vai papildus aprīkojuma izlaiduma gadu, modeli un citus kritērijus, pamatojoties uz Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem.
- 12.16. Apdrošinātājs atlīdzina izdevumus, kas saistīti ar TL remonta procesā atklāto slēpto bojājumu un defektu novēršanu, ja atklātie bojājumi un defekti saistīti ar apdrošināšanas gadījumu.
- 12.17. Atklājot slēptos bojājumus un defektus, Apdrošinājumaņēmēja vai Apdrošinātā pienākums ir pirms to novēršanas par to rakstiski paziņot Apdrošinātajam, lai tas varētu sastādīt papildus apskates aktu.
- 12.18. Ja apdrošināšanas gadījuma rezultātā TL nevar pārvietoties patstāvīgi (savā gaitā), Apdrošinātājs atlīdzina Apdrošinājumaņēmējam vai Apdrošinātajam dokumentāli apstiprinātus bojātā TL glābšanas un/vai transportēšanas izdevumus līdz stāvvietai (garāžai) vai līdz remonta vietai, sekojošā apmērā: kravas transportlīdzekļiem 5% (pieci procenti) no apdrošinājuma summas, bet ne vairāk kā 1500,00 Ls (viens tūkstotis pieci simti latu 00 santīmi) līguma darbības laikā; vieglajiem transportlīdzekļiem — ne vairāk kā 200,00 Ls (divi simti latu 00 santīmi) līguma darbības laikā.
- 12.19. Apdrošinātā TL pilnīgas bojāejas, zādzības vai laupīšanas gadījumā apdrošināšanas atlīdzības izmaksa ir iespējama pēc viena no diviem variantiem:
- 12.19.1. apdrošinājuma summas apmērā, atskaitot nolietojumu, pašrisks un iepriekš izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības summu, pie nosacījuma, ka bojātais TL tiek nodots Apdrošinātajam. Šajā gadījumā TL ir jābūt noņemtam no uzskaites un/vai jābūt atmuītotam, lai nodotu Apdrošinātajam. Apdrošinātājs nesedz izdevumus, kas saistīti ar TL noņemšanu no uzskaites. Nododot TL Apdrošinātajam, tiek sastādīts pieņemšanas — nodošanas akts ar komplektācijas uzskaiti;
- 12.19.2. apdrošinājuma summas apmērā, atskaitot nolietojumu, pašrisks, iepriekš izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības summu un TL atlieku vērtību, pie nosacījuma, ka TL atliekas paliek pie Apdrošinātā.
- 12.20. Nosakot apdrošināšanas objekta, tā detaļu vai papildus aprīkojuma faktisko vērtību negadījuma brīdī, Apdrošinātājs aprēķina apdrošināšanas objekta nolietojumu 1% (viens procents) mēnesī no apdrošinājuma summas, skaitot no apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās dienas. Ja vērtība pēc nolietojuma aprēķināšanas neatbilst šī brīža faktiskai vērtībai, tiek ņemta vērā šī brīža tirgus vērtība, ja tā nav lielāka par apdrošināšanas objekta, tā detaļu vai papildus aprīkojuma vērtību apdrošināšanas līgumā.
- 12.21. Pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas par nozagto vai nolaupīto TL vai gadījumā, kad apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta sakarā ar TL pilnīgu bojāeju, apdrošināšanas līguma darbība izbeidzas. Pārējos gadījumos apdrošināšanas līgums paliek spēkā līdz tā

- darbības termiņa beigām.
- 12.22. Ja Apdrošinātājs vai TL reģistrācijas apliecībā norādītais nomnieks vai turētājs ir pievienotās vērtības nodokļa maksātājs un saņem apdrošināšanas atlīdzību naudā, apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta, neiekļaujot aprēķinā pievienotās vērtības nodokli.

13. Apdrošināšanas atlīdzības samazināšana un atteikums izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību

- 13.1. TL Zādzības gadījumā apdrošināšanas atlīdzība tiek samazināta par 50%, ja:
- 13.1.1. Transportlīdzekļa īpašnieks vai transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs pēc transportlīdzekļa zādzības nevar uzrādīt transportlīdzekļa reģistrācijas apliecību un/vai nevar uzrādīt visas pieteikumā norādītās aizdedzes atslēgas, drošības sistēmu pultis un atslēgas. Gadījumā, ja pieteikumā aizdedzes atslēgu, drošības sistēmu pulšu un atslēgu skaits nav norādīts, jānodod visas rūpnīcas izgatavotās paredzētās transportlīdzekļa atslēgas, drošības sistēmu pultis un atslēgas saskaņā ar izgatavotāja datiem. Šī punkta noteikumi netiek piemēroti, ja ir iestājies 3.2.3. punktā norādītais apdrošinātais risks (laupišana) un transportlīdzekļa laupīšanas laikā ir notikusi attiecīgi transportlīdzekļa reģistrācijas apliecības un/vai aizdedzes atslēgas, un/vai drošības sistēmu pults, un/vai atslēgas laupīšana, kā dēļ nav iespējams uzrādīt attiecīgo dokumentu vai priekšmetu.
- 13.1.2. Transportlīdzekļa laupīšanas gadījumā bezkontakta imobilaizera (elektroniska motora darbības bloķētāja) pultis un atslēgas nav glabātas atsevišķi no transportlīdzekļa aizdedzes atslēgām un signalizācijas pultīm.
- 13.1.3. Par transportlīdzekļa reģistrācijas apliecības pazaudēšanu, nozagšanu vai laupīšanu nav pieteikts attiecīgi policijā, CSDD vai Valsts tehniskās uzraudzības inspekcijā vai norādītās iestādes neapstiprina šo faktu.
- 13.2. Šo noteikumu izpratnē par apdrošināšanas gadījumu netiek uzskatīti:
- 13.2.1. TL elektriskajos un/vai mehāniskajos mezgļos un/vai agregātos (motorā, transmisijā, ātrumkārbā u.tml.) iekļūstot ūdenim, kura cēlonis ir TL iebraukšana peļķēs, applūdušās vietās u.tml.;
- 13.2.2. ja TL lietots ceļu satiksmei neparedzētās vietās (meži, pļavas, poligoni, pludmales, moli, aizsalušas ūdenstilpnes un trošuāri);
- 13.2.3. no krītošiem priekšmetiem, ja šādus bojājumus ir izraisījis Apdrošinājuma ņēmēja, Apdrošinātā vai tiesīgā lietotāja rīcība un/vai neuzmanība;
- 13.2.4. notiekot ceļu satiksmes negadījumam, tiek konstatēts AETR līgumā (Eiropas valstu līgums par transportlīdzekļu apkalpju darbu starptautiskajos autopārvadājumos) noteikto prasību pārkāpums;
- 13.2.5. zaudējumu rašanās saistīta ar transportlīdzekļa izmantošanu pasākumos, kuru mērķis ir augstākā braukšanas ātruma sasniegšana, šķēršļu pārvarēšana vai sevišķas braukšanas mākas demonstrējumi, vai treniņbraucienos, kā arī gatavojoties šādiem pasākumiem;
- 13.2.6. TL bija aprīkots ar riepām, kas neatbilst normatīvo aktu prasībām;
- 13.2.7. Zaudējumi, kas ir radušies, ja apdrošināto TL vada persona:
- kurai nav spēkā esošas attiecīgās kategorijas vadītāja apliecības vai persona, kurai ir stājies spēkā transportlīdzekļu vadīšanas tiesību izmantošanas aizliegums;
  - kura patvaļīgi, pretrunā ar spēkā esošo normatīvo aktu prasībām, ir atstājusi ceļu satiksmes negadījuma vietu, vadījusi apdrošināšanas objektu, atrodies alkoholisko dzērienu, narkotisku, psihotoksisku, psihotropo vai citu apreibinošo vielu iespaidā, lietojusi augstāk minēto līdz policijas ierašanās brīdī notikuma vietā vai izvairījies no savlaicīgas alkohola, narkotisko,

psihotropo, psihotoksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmes pārbaudes;

- kuras personība nav noskaidrota.

apdrošināšanas atlīdzību, ja Apdrošinātais un/vai Apdrošinājuma ņēmējs 6 (sešu) mēnešu laikā pēc Apdrošinātāja attiecīgā paziņojuma saņemšanas dienas nav iesniedzis Apdrošinātāja pieprasītos dokumentus.

14. Regresa tiesības

- 14.1. Ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu Apdrošinātajam, Apdrošinātājs izmaksātās summas apmērā pārņem Apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem.
- 14.2. Saņemot apdrošināšanas atlīdzību, Apdrošinātais atsakās par labu Apdrošinātajam no savu pirmprasības tiesību īstenošanas pret personu, kura ir atbildīga par apdrošināšanas gadījuma rezultātā nodarīto zaudējumu. Apdrošinātajam ir pienākums nodot apdrošinātajam visu apdrošinātā rīcībā esošo informāciju, kā arī veikt citas formalitātes, kas ir nepieciešamas apdrošinātāja regresa prasību tiesību īstenošanai. Gadījumā, ja regresa tiesību realizācija nav iespējama Apdrošinājuma ņēmēja vai Apdrošinātā jaunā nolūka vai rupjas neuzmanības dēļ, Apdrošinātajam ir pienākums 15 darba dienu laikā pēc Apdrošinātāja pieprasījuma saņemšanas dienas atmaksāt viņam izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību tādā apmērā, par kādu nav iespējama regresa prasība.

15. Strīdu izšķiršanas kārtība

- 15.1. Lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai atteikumu var pārsūdzēt Apdrošinātāja atbilstošas struktūrvienības vadītājam 30 dienu laikā no tā saņemšanas dienas.
- 15.2. Visi strīdi un domstarpības, kas rodas starp Apdrošinātāju un Apdrošinājuma ņēmēju vai Apdrošināto uz apdrošināšanas līguma pamata, tiek risināti sarunu ceļā. Ja savstarpēja vienošanās netiek panākta, jebkurš strīds, domstarpība vai prasība, ko cels Apdrošinātājs, Apdrošinājuma ņēmējs vai Apdrošinātais, kas izriet no apdrošināšanas līguma, kas skar to vai tā pārkāpumu, izbeigšanu vai spēkā neesamību, tiks izšķirts tiesā saskaņā ar Latvijas Republikas spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

16. Fizisko personu datu aizsardzība

- 16.1. Slēdzot apdrošināšanas līgumu, Apdrošinājuma ņēmējs apliecina, ka atļauj Apdrošinātajam, kā sistēmas pārzinim, personas datu saņēmējam un personas datu operatoram, apstrādāt apdrošinājuma ņēmēja datus, tai skaitā, sensitīvos personas datus un personas identifikācijas (klasifikācijas) kodus, saskaņā ar Fizisko personu datu aizsardzības likumu un citiem Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīviem aktiem. Šajā punktā minētais apliecinājums ir spēkā arī uz tām fiziskām personām, kas slēdz apdrošināšanas līgumus juridiskas personas vārdā.